

Eeuwigheid (2011)

Sieth Delhaas

imagazine-seniorenweb, juni 2011

Aan de kostenstijging in de zorg lijkt maar geen eind te komen. Met die aanloop werd het programma *Buitenhof* op de derde zondag van mei aangekondigd. Drie artsen zouden in de hen gegunde tijd spreken over de vraag die in dezelfde aankondiging werd gesteld: ... gaan de artsen zelf ook niet te lang door met behandelen? Van bijvoorbeeld ernstig zieke ouderen? Er werden leeftijden genoemd. Wat doe je met iemand van 78 of 85 die eigenlijk uitbehandeld is? Er kwam een opmerking voorbij dat het lichaam van een 85-jarige nu eenmaal versleten is. Hoe vief je ook oogt. En dat sommigen van achter in de zestig het lichaam kunnen hebben van een negentigjarige.

En dan de opmerking van één van de heren, dat je als arts misschien de begeerte van iemand die het laatste van de bovenste behandelingsplank wil hebben, moet pareren met de opmerking dat hij/zij echt aan het eind van zijn/haar leven is gekomen.

Artsen die de dood bespreekbaar zouden willen maken tegenover hun (hoog)bejaarde patiënten. Daar ging het eigenlijk over in die uitzending. Ik vond de onderlinge uitwisseling tussen de artsen - een discussie wil ik het niet noemen - een opluchting. Met zoveel aandacht en voorzichtigheid. De voorzichtige opmerking dat een arts zelfs de vraag aan zijn patiënt zou kunnen of zelfs zou moeten stellen: hoe denkt u over de dood?

Is het echt waar dat ouderen in het algemeen zo weinig nagedacht hebben over het eigen levenseinde dat artsen bijna worden gedwongen maar eindeloos door te behandelen?

Achteraf vond ik het jammer dat dit zorgvuldige gesprek van de drie aangekondigd werd met het aanloopje over de kostenstijging in de zorg. Daarmee trek je natuurlijk wel kijkers. Maar daardoor werd het ware thema, de dood bespreekbaar maken, versluierd. Het ging in dit gesprek niet over kosten. Mijns inziens ging het over de ongemakkelijke constatering of de verbazing dat zoveel ouderen kennelijk alsmaar denken dat het leven eindeloos doorgaat. Dat een aanzienlijk deel van de 2.4 miljoen vijfenzestigplussers in ons land er kennelijk nog nooit een gedachte aan heeft gewijd dat hun leven een keer ten einde loopt. Dat het leven geen kwestie van eeuwigheid is...